

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/47/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112207280
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2112207280.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, zast. splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanému: B. Y., nar. XX. V. XXXX, bytom Z. XXX, o 1.418,07 eur s príslušenstvom, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Važecká 16, zast. advokátom: JUDr. Ambróz Motyka, Stropkov, Nám. SNP 7, o odvolaniach žalovaného a vedľajšieho účastníka na jeho strane proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 23. októbra 2012 č. k. 37C/84/2012 - 48 takto

rozhodol:

Odvolačný súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania vedľajšieho účastníka p o t v r d z u j e .

Odvolačie žalované odmieta.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napádaným uznesením súd prvého stupňa I. zastavil konanie, II. vyslovil, že žalobkyňa (nesprávne „navrhovateľ“, v súvislosti so správnym označovaním účastníkov tzv. sporového konania, o aké šlo aj v tejto veci, por. § 79 ods. 1 a § 90 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“, keď inak v tejto konkrétnej veci žalobu podávala obchodná spoločnosť, čiže právnická osoba s právnou formou v ženskom rode, ktorej označenie v mužskom rode bolo nesprávnym i z tohto dôvodu - pozn. odvolacieho súdu); III. žalovanému (tu nesprávne „odporcoví“) a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania a IV. žalobkyni (i tu označenej za „navrhovateľa“) vrátil súdny poplatok vo výške 78,37 eur (nadbytočne i „prostredníctvom Daňového úradu Bratislava, po nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia“). Rozhodnutie v časti trov konania vedľajšieho účastníka (z ďalšieho vyplynie, že len správnosť takejto časti práve priblíženého uznesenia bola urobená predmetom odvolacieho konania) odôvodnil právne odkazmi na ust. § 146 ods. 2 vety druhej a § 142 ods. 1 (?) O. s. p., vecne potom názorom o neúčelnosti trov konania vedľajšieho účastníka, týmto uplatnených zo zisťujúcich a špekulatívnych dôvodov. V prejednávanej veci sa totiž žalovaný efektívne bránil aj bez pomoci vedľajšieho účastníka (podaním odporu proti platobnému rozkazu) a vedľajší účastník do konania vstúpil až následne (navyššie bez toho, aby presne vedel, o akú vec sa tu jedná).

Proti tomuto uzneseniu podali včas odvolania vedľajší účastník na strane žalovaného ako aj takto podporovaný žalovaný.

Vedľajší účastník navrhol uznesenie v napadnutej časti zmeniť uložením žalobkyni povinnosti zaplatiť mu na účet jeho advokáta (?) náhradu trov prvostupňového konania v sume 189,60 eur (požadujúc pritom tiež náhradu trov odvolacieho konania). Namietal pritom najmä nesprávnym právnym posúdením

veci súdom prvého stupňa, nesúhlasiac s názorom o neúčelnosti úkonov vykonaných na podporu žalovaného. Súd prvého stupňa podľa neho pochybil, ak nevzal do úvahy najmä to, že k späťvzatiu žaloby a tým zapríčinenému zastaveniu konania došlo práve pre vznesenie námietky premlčania vedľajším účastníkom (ktorú námietku sám žalovaný účinne nevzniesol a inak žiadal len splátkový kalendár, čo ale za efektívnu obranu považovať nemožno). Ani u spotrebiteľského združenia odborné právne zastúpenie (a takto aj vznik trov vedľajšieho účastníka na právnej službe) nemožno vylúčiť a ak by aj odvolací súd takýto názor nezdieľal, namieste je prerušenie konania s položením Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej tiež len „SD“) príslušnej predbežnej otázky (súvisiacej s výkladom komunitárneho práva), argumentovalo sa odvolaním i s poukazmi na pomerne rozsiahle citácie z rozhodnutí viacerých tuzemských krajských súdov, Ústavného súdu SR i z viacerých predpisov komunitárneho i tuzemského práva.

Aj žalovaný navrhol zmenu uznesenia v časti napadnutej odvolaním vedľajšieho účastníka a to prakticky rovnakým spôsobom ako pre názor o nepravdivosti záveru súdu prvého stupňa o vzniku trov vedľajšieho účastníka zo zisťných a špekulatívnych dôvodov, tak i z dôvodu vďačnosti za pomoc, pri ktorej nevyužití by zrejme konanie neskončilo zastavením (bez zaplatenia pohľadávky). O trovách vedľajšieho účastníka sa preto podľa neho malo rozhodnúť tak, ako súd prvého stupňa rozhodol o trovách žalobkyne (v platobnom rozkaze, ktorým takúto náhradu žalobkyňa priznal a uložil ju zaplatiť jemu - žalovanému).

Žalobkyňa navrhla uznesenie v napadnutej časti potvrdiť. V praktickej zhode s vlastnými odvolaniami z iných druhovo totožných vecí (kde jej naopak bola uložená povinnosť na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka) trvala na tom, že vedľajší účastník musí byť z podstaty svojej existencie sám schopný poskytovať právnu pomoc v spotrebiteľských veciach, na jeho vstup do konania v prejednávanej veci (o ktorej nemal žiadnu vedomosť) nebol dôvod a trovy vynaložené na právne služby advokáta preto nie sú trovami účelnými.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. vec v medziach odvolania, teda len v časti trov konania vedľajšieho účastníka a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu ani o žiaden zo zákonom ustanovených prípadov potreby prejednávania takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolaniu vedľajšieho účastníka nemožno priznať vecný úspech a odvolanie druhého z odvolateľov nemožno dokonca ani vecne prejednať.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Práve odcitované ustanovenie (spomenuté už odôvodnením napadnutého uznesenia, i keď týmto necitované ani nevyložené) síce nedopadá priamo na rozhodovanie o trovách konania skončeného zastavením (o aký prípad šlo v prejednávanej veci), ale upravuje rozhodovanie o trovách konania skončeného vecným rozhodnutím v prospech jednej strany sporu (k čomu môže dôjsť v tzv. sporovom konaní buď úplným vyhovením žalobe alebo naopak jej úplným zamietnutím), obsahuje však vyjadrenie jednej zo zásad vlastnej všetkým rozhodovacím procesom o trovách konania (teda aj rozhodovaniu podľa § 146 ods. 2 O. s. p.), ktorou je, že súd prizná len náhradu trov potrebných (rozumej nevyhnutných) na účelné bránenie práva, čiže len takých trov, ktoré možno považovať objektívne za vynaložené účelne.

Medzi trovy konania s nárokovateľnou náhradou potom zásadne patria i trovy reprezentované odmenou a súvisiacimi náhradami advokátov v súvislosti s poskytovaním nimi právnych služieb ich klientom (účastníkom súdnych konaní), keď tu nepochybne treba súhlasiť s argumentom vedľajšieho účastníka o neodňateľnom práve na súdnu a inú právnu ochranu a skoro tragikomicky (skôr však ako absolútna drzosť) musela pôsobiť úporná snaha žalobkyne obhajovať neexistenciu práva spotrebiteľských združení na náhradu trov vznikajúcich im v súvislosti s právnym zastúpením advokátmi v tzv. spotrebiteľských veciach so súbežným uplatňovaním požiadavky na náhradu za vlastné právne zastúpenie (v ktorom prípade inak odvolaciemu súdu uniká rozdiel medzi namietanou paušálnou obranou vedľajšieho účastníka a rovnako paušálnym uplatňovaním práv zo strany žalobkyne).

Otázka využitia práva na právnu pomoc advokáta a otázka účelnosti v takejto súvislosti vynakladaných trov sú však otázkami, ktoré majú len čiastočný súvis a ktoré preto neslobodno zmiešavať (bez ďalšieho). V každom prípade namietanej účelnosti takýchto trov tak treba robenie záverov podriaďiť tomu, či by inak advokátom zastupovaný účastník bol v konkrétnej situácii schopný uplatňovania ním práv (resp. obrany voči uplatňovaniu práv niekým iným) aj bez pomoci advokáta, samozrejme za podmienky schopnosti hájenia práv spôsobom zásadne rovnocenným s tým, ako sa do problému „vložil“ advokát.

Pri nazeraní na problém urobený predmetom odvolacieho konania v prejednávanej veci aj z práve priblíženého uhla pohľadu potom len veľmi ťažko šlo prehliadnuť, že advokát vedľajšieho účastníka tu (obdobne ako v množstve tunajšiemu súdu známych a ním skôr prejednaných vecí za účasti rovnakého vedľajšieho účastníka i advokáta) požadoval (nad rámec paušálnych náhrad a DPH) odmenu za 2 úkony právnej pomoci, z ktorých tým prvým bolo prevzatie a príprava zastúpenia (toto samostatne nehonorable, pretože ak by advokát okrem takéhoto úkonu už pre klienta nevykonával žiaden iný, vytratil by sa zmysel zastupovania) a druhým vyhotovenie písomného odporu proti platobnému rozkazu, z ktorého obsahu je zrejmé (pominúc konkrétne údaje, opísané zo žaloby, o ktorej doručenie advokát zastupujúci vedľajšieho účastníka požiadal) len paušálne uplatnenie námietky premlčania bez toho, aby v ktorejkoľvek druhovo totožnej veci za účasti tej istej žalobkyne vznikla potreba na takomto podaní (opäť výjímoc údaje zistiteľné zo žaloby, v tomto prípade najmä dátum doručenia žaloby súdu) čokoľvek meniť.

Ak potom odvolací súd má zo svojej skoršej rozhodovacej činnosti vedomosť o postupe vedľajšieho účastníka (presnejšie advokáta takéhoto účastníka zastupujúceho) spôsobom celkom totožným s tým v prejednávanej veci aj v iných veciach (z ktorých už prinajmenšom v konaniach vedených Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 10Co/145/2012 a 10Co/73/2013 bola vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov právneho zastúpenia advokáta priznaná), nebol tu prakticky žiaden priestor pre iný záver než ten, že po získaní vedomosti účastníkom, ako účinne a to paušálne v konaní uplatňovať práva, alebo sa brániť a získať tiež náhrady trov konania, zodpovedajúcej odmene, ktorú musel takýto účastník zaplatiť advokátovi, aby pre neho paušálny vzor vytvoril, nemôže už byť ďalej účelným vynakladanie prostriedkov na odmeňovanie advokáta za to, aby aj v ďalších druhovo totožných veciach priam chrli obsahovo identické podania (bez toho, aby tu bol zrejmy aj vklad venovaný argumentácii príznačnej práve pre konkrétnu vec, v ktorej sa zastupuje).

Pri riadení sa touto úvahou, ako i pri nerozhodnosti toho, v ktorom z konaní advokát použil neskôr paušálne uplatňovaný vzor po prvý raz (hoci pri záujme na absolútnej presnosti by sa zastupovanému účastníkovi malo dostať náhrady trov právneho zastúpenia iba v takomto konaní) tak trovy vedľajšieho účastníka nešlo považovať za účelné.

Tento názor inak tunajší súd vyslovil už vo svojom uznesení z 27. júna 2013 č. k. 10Co/197/2012-91 (vo veci totožného súdu prvého stupňa, teda Okresného súdu Trnava jeho sp. zn. 18C/38/2012) a ani v tejto veci na ňom nevidel dôvod nič meniť. Pomocným dôvodom, pre ktorý o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka nemohlo byť reči, bola pritom potreba stotožnenia sa s tým, že podanie akokoľvek odôvodneného odporu samotným žalovaným činilo odpor vedľajšieho účastníka neúčelným (ako úkon) a v tejto konkrétnej veci bez ohľadu na použité formulácie v odpore žalovaného bolo treba mať za to, že to bol už on, kto námietku premlčania vzniesol. Požiadavke na zvýšenú ochranu spotrebiteľov aj súdmi možno totiž urobiť zadosť len tolerantnejším posudzovaním obsahu podaní týchto účastníkov a i odpor žalovaného pri takomto posudzovaní obsahoval primárne námietku premlčania (nech aj vyjadrenú dosť neobratným spôsobom) a len sekundárne (pre prípad, žeby o premlčanie išť nemalo) požiadavku na tzv. splátkový kalendár.

Odvolací súd preto podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil (rozhodujúc takto o odvolaní vedľajšieho účastníka).

Odvolanie žalovaného totiž muselo byť podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. odmietnuté (pre subjektívny nedostatok oprávnenia odvolateľa na podanie odvolania).

Otázka náhrady trov konania medzi vedľajším účastníkom na jednej strane sporu (tu na strane žalovaného) a tzv. hlavným účastníkom stojacim na druhej strane sporu (ktoré postavenie v prejednávanej veci prislúchalo žalobkyni) je totiž výlučne otázkou vzťahu takýchto osôb, na ktorú účastník podporovaný vedľajším účastníkom nemá žiaden dosah (a ani sa ho - rozumej jeho právnej či majetkovej sféry - priznanie, ale ani nepriznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, žiadnym spôsobom netýka). Podanie odvolania tzv. hlavného účastníka v prospech vedľajšieho účastníka je navyše i pomerne kurióznym pokusom tzv. hlavného účastníka pomáhať účastníkovi vedľajšiemu, hoci zákon vo všetkých prípadoch tzv. vedľajšej intervencie (spotrebiteľské veci z toho nevynímajúc) počíta len s tzv. opačným garde (s pomocou vedľajšieho účastníka hlavnému, teda i spotrebiteľovi a nie aj naopak).

V takto skončenom odvolacom konaní tak úspech zaznamenala žalobkyňa a principiálne to preto bola ona, komu vzniklo právo na náhradu trov takéhoto konania (proti vedľajšiemu účastníkovi preto, že ten s požiadavkou na náhradu trov prvostupňového konania a na uloženie zodpovedajúcej povinnosti práve žalobkyni neuspel a to ani len sčasti, proti žalovanému potom pre zavinenie ním výsledku odvolacieho konania obdobného jeho zastaveniu - tým, že podal odvolanie bez toho, aby disponoval oprávnením tak v uvádzanej súvislosti urobiť).

Práve nehoráznosť požiadavky tzv. advokátskej spoločnosti zastupujúcej žalobkyňu, požadujúcej náhradu trov odvolacieho konania paralelne s požiadavkou na uchránenie pred povinnosťou platiť niekomu inému náhradu trov prvostupňového konania a to z dôvodov bez preháňania označiteľných za pokus o uplatnenie zásady dvojakého metra boli potom tým, v čom odvolací súd dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O. s. p., pre ktorý v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni i za použitia ust. § 224 ods. 1 rovnakého zákona nepriznal náhradu trov takéhoto konania.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.